

**Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра загальної психології та психодіагностики
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра практичної психології та психотерапії**

**Методичні рекомендації
до підготовки дипломних робіт
здобувачів освітнього ступеня «магістр»
за освітньо-професійною програмою «Психологія»
зі спеціальності 053 Психологія**

Рівне - 2021

Методичні рекомендації до підготовки дипломних робіт здобувачами освітнього ступеня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія / Укладачі А.М.Воробйов, Р.В.Павелків, В.М.Ямницький / За заг. ред. О.В.Камінської. – Рівне: РДГУ, 2021. – 30 с.

Рецензенти:

Колодич О.Б., кандидат психологічних наук, доцент, РОППО
Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, професор
кафедри практики англійської мови РДГУ

Схвалено на засіданнях кафедр загальної психології та психодіагностики (протокол № 8 від 28 вересня 2021 р.), вікової та педагогічної психології (протокол № 9 від 28 вересня 2021 р.), практичної психології та психотерапії РДГУ(протокол № 9 від 29 вересня 2021 р.).

ВСТУП

Дипломна робота є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 053 Психологія на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

Дипломна робота здобувачів ОС «магістр» зі спеціальності 053 Психологія - це самостійна науково-дослідницька робота, яка має продемонструвати рівень наукової кваліфікації автора, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання. Вона має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки майбутнього фахівця, а з іншого – є самостійним оригінальним науковим дослідженням здобувача вищої освіти.

Дипломна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки майбутнього фахівця має продемонструвати достатній рівень сформованості інтегральної компетентності, програмних компетентностей та програмних результатів навчання, зазначених у освітньо-професійній програмі «Психологія» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, а саме:

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної

діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вимоги до дипломної роботи розроблено з урахуванням Закону України «Про вищу освіту», інструкцій Міністерства освіти і науки України, стандарту вищої освіти України з підготовки фахівців за освітнім ступенем «магістр», Положення про організацію освітнього процесу у Рівненському державному гуманітарному університеті (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf), освітньо-професійної програми «Психологія» підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 053 Психологія у Рівненському державному гуманітарному університеті.

Дипломна робота виконується відповідно до напрямів наукових і прикладних досліджень і має засвідчити: рівень професійної підготовки випускника; вміння застосовувати здобуті у вищому навчальному закладі знання для розв'язання практичних завдань; свідоме засвоєння знань та їх систематизацію; наявність у студента навичок професійної роботи; здатність критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Виклад змісту кожного питання дипломної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим, пояснювальним і науково аргументованим. Дипломна робота повинна відповідати таким вимогам:

- містити системний теоретичний аналіз предмету дослідження;
- результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем відповідно до узагальненого об'єкта діяльності;
- вносити і обґрунтовувати реальні пропозиції щодо вдосконалення різних аспектів професійної діяльності відповідно до предмета дослідження;
- бути належно оформленою і мати усі необхідні супровідні документи.

Дипломна робота виконується на матеріалах реальних об'єктів дослідження. Виконання роботи свідчить про те, що її автор навчився самостійно здійснювати науковий пошук, бачити професійні проблеми, знати загальні методи і засоби їх вирішення.

Зміст дипломної роботи визначається її темою. Рекомендований обсяг дипломної роботи складає 3,5 -4,0 др.а (80-90 сторінок тексту). До цього обсягу не зараховуються список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Дипломна робота має бути написана державною мовою, науковим стилем із логічним й аргументованим викладом матеріалу.

1. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Основні етапи підготовки та виконання дипломної роботи:

- вибір та затвердження теми;
- складання та затвердження завдань до дипломної роботи;
- проведення теоретичних та емпіричних досліджень;
- опрацювання та представлення результатів досліджень;
- оформлення дипломної роботи;
- попередній захист дипломної роботи на випусковій кафедрі та допуск її до захисту у Атестаційній комісії (АК);
- внутрішнє та зовнішнє рецензування дипломної роботи;
- захист дипломної роботи на засіданні АК.

Вибір теми дипломної роботи. Тема дипломної роботи має відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Критерієм вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку психології у певній сфері діяльності.

Теми дипломних робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри/кафедр, сучасних досягнень науки у предметній області сфери професійної діяльності.

У назві теми зазначається проблема, дослідження якої представлено у роботі. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та містити однозначне тлумачення досліджуваної проблеми.

Закріплення теми дипломної роботи, призначення керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом ректора закладу вищої освіти.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається із:

- титульної сторінки;
- резюме
- змісту;
- вступу;
- основної частини;
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків (за потреби).

Титульна сторінка є першою сторінкою дипломної роботи і оформлюється відповідно до вимог стандарту та вимог закладу вищої освіти (зразок оформлення подано у додатках).

Резюме має бути стислим, інформативним щодо суттєвих

відомостей про дипломну роботу та повинно містити:

- відомості про обсяг дипломної роботи, кількість її частин, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань (відомості наводять, включаючи дані додатків);

- текст реферату;
- перелік ключових слів.

Послідовність структурних компонентів тексту реферату:

- об'єкт та предмет дослідження ;
- мета дипломної роботи;
- завдання дослідження;
- методи дослідження, база дослідження;
- теоретичне значення;
- практичне значення;
- прогнозовані припущення про організацію подальших досліджень об'єкта.

Структурні частини тексту резюме, з яких відсутні відомості, випускаються.

Ключові слова, що розкривають суть дипломної роботи, розташовують після тексту реферату в називному відмінку в рядок через коми. Їх перелік повинен нараховувати від 5 до 15 слів (словосполучень).

Резюме виконується українською та англійською мовами. Обсяг резюме – до 500 слів.

Зміст розпочинається з нової сторінки. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки; перелік посилань; назви додатків і номери сторінок, які містять початок матеріалу. У змісті можуть бути перелічені номери і назви ілюстрацій та таблиць з зазначенням сторінок, на яких вони розміщені.

Зміст складають, якщо пояснювальна записка містить не менш ніж два розділи, або один розділ і додаток.

Вступ розпочинається з нової сторінки. У вступі викладають:

- зв'язок проблеми, що вирішується, з узагальненим об'єктом діяльності бакалавра;
- сучасний стан проблеми (аналіз аналогів, ступінь розв'язання задач, прогалини знань в даній галузі, нездійснені вимоги до виробів чи розробок наукового, організаційного або іншого характеру);
- мету дипломної роботи та галузь застосування;
- обґрунтування актуальності теми;
- конкретизацію постановки задачі дипломної роботи.

Обґрунтування **актуальності** обраної теми – початковий етап дослідження, який визначає правильність розуміння теми та оцінку її з точки зору сучасності і соціальної значимості. Актуальність теми дослідження має бути сформульована лаконічно, послідовно й аргументовано. Підкріпленням загальносоціальної актуальності повинно бути посилення щонайменше на одне джерело – державний документ, який має чинність на момент дослідження.

Після вибору та обґрунтування теми роботи необхідно визначити **об'єкт і предмет** дослідження:

Об'єкт – це процес або явище, що становить проблему і потребує вивчення.

Об'єктом дослідження є вся сукупність зв'язків, відношень різних аспектів теорії та практики в обраній галузі, які є джерелом необхідної для дослідника інформації.

Предмет – це те, що знаходиться в межах об'єкта.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки і відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі. Таким чином, об'єкт та предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та часткове. В об'єкті виділяється частина, яка стає предметом дослідження.

Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження, призначене зорієнтувати самого дослідника на виявлення місця і значення предмета дослідження в більш цілісному і широкому понятті об'єкта дослідження.

Проблема дослідження завжди пов'язана з бажаним удосконаленням предмету дослідження, з виявленням причин знайдених суперечностей, з розробкою системи заходів, спрямованих на підвищення ефективності і якості функціонування предмету дослідження на практиці, з поглибленням теоретичних уявлень щодо предмету дослідження.

Практично проблема дослідження переростає в **мету дослідження**, яку поставив перед собою дослідник в процесі вирішення проблеми-пошуку.

Мета, в свою чергу, поділяється на коло більш конкретних **завдань** дослідження. Останні постають перед дослідником на підставі теоретичного аналізу даної проблеми й існуючої оцінки її вирішення в реальній практиці. Аналіз стану теорії і практики вирішення тієї чи іншої проблеми передбачає, в першу чергу, широке ознайомлення з літературними науковими джерелами з даного питання (книги, монографії з теорії проблеми, публікації з узагальненням досвіду практичної роботи в

даному напрямку), що дозволяє досліднику сформулювати проект основних завдань свого дослідження. Завдання дослідження можуть включати в себе наступні елементи (вони можуть змінюватися залежно від самого характеру наукової проблеми):

- 1) вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, які досліджуються; подальше удосконалення його визначення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування.);
- 2) всебічне, бажано експериментальне, вивчення практики вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, типових недоліків і труднощів, їх причин, типових рис попереднього досвіду (Таке вивчення дозволяє уточнити, перевірити ті дані, які опубліковані в спеціальній літературі, періодичних виданнях, підняти їх з рівня думок окремих авторів на рівень наукових фактів, обґрунтованих в процесі спеціального дослідження практики в даному напрямку);
- 3) обґрунтування необхідної системи заходів для вирішення даної проблеми. (Це обґрунтування, з одного боку, спирається на теоретичні дані, отримані автором в процесі вирішення першого завдання свого дослідження, а з другого — на матеріали аналізу практики, тобто на дані вирішення другого завдання дослідження. Обґрунтування системи заходів практично співпадає з конкретизацією гіпотези дослідження);
- 4) експериментальна перевірка запропонованої системи заходів що має відповідати критеріям оптимальності, тобто досягненню максимально можливих у відповідних умовах результатів вирішення проблеми при економних затратах часу і зусиль (Це завдання може ставитися автором лише за умов її фактичної необхідності згідно з логікою дослідження, а також наявності усіх необхідних умов її реалізації);
- 5) розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження (при цьому дуже важливо правильно визначати адресування конкретних пропозицій та рекомендацій: практикуючим психологам в освітньо-виховних, медичних, військових, правових та правоохоронних закладах тощо, психологам-консультантам, психологам-терапевтам, працівникам соціальних служб, соціальним педагогам, залученим спеціалістам, волонтерам, клієнтам психологічної та соціальної роботи, рідним та близьким клієнтів, громадським діячам, державним структурам, представникам влади, громадським організаціям і т.д.)

Можливі й інші варіанти постановки завдань дослідження. Головне, формулювання завдань необхідно робити якомога конкретніше, оскільки опис їх вирішення повинен скласти зміст розділів дипломної роботи. Це важливо також і тому, що заголовки цих розділів народжуються саме із формулювань завдань дослідження.

Особлива роль у дослідженні належить **гіпотезі** - припущенню, передбаченню ймовірної закономірності, яка зв'яже ключові фактори з предметом дослідження. Стимулом до створення гіпотези стає невідповідність між встановленими в науці положеннями, вимогами практики і накопиченим дослідницьким матеріалом.

Вимоги до гіпотези: лаконічність, однозначність формулювань, логічна простота, відповідність фактам. Формулюється гіпотеза у формі - Якщо ..., то... Гіпотези можуть бути:

- описові, які передбачають існування певного явища, описують його причини і можливі наслідки;
- пояснювальні, де надається пояснення можливих наслідків з певних причин, а також характеризуються умови і обставини, за яких ці наслідки обов'язково настають;
- описово-пояснювальні, тобто синтезована комбінація першого і другого типу.

Перший тип гіпотез обмежує можливість передбачення, а для другого - це головна властивість. Тому другий і третій тип гіпотез частіше використовуються в дослідженнях, бо вони виводять дослідника на припущення щодо існування певних закономірних зв'язків між явищами, чинниками і умовами.

Після формулювання гіпотези визначаються методи дослідження з урахуванням специфіки завдань, які поставив перед собою дослідник. **Методика** дослідження, у вузькому розумінні, - це сукупність методів дослідження (з точки зору наукового підходу, методика - це сукупність прийомів, способів дослідження, порядок їх застосування і інтерпретації отриманих з їх допомогою результатів). Вибір методів дослідження не може бути довільним актом в роботі автора дослідження, а детермінується особливостями поставлених завдань, специфікою змісту проблеми і можливостей самого дослідника. На заключному етапі дослідження, коли здійснюється узагальнення результатів дослідження і формулювання рекомендацій, використовують комбінацію методів теоретичного узагальнення результатів дослідження (висновки по роботі), різноманітні методи обробки інформації та прогнозування подальшого удосконалення процесів.

Проведена аналітична робота дозволяє скласти розгорнутий **план-проспект** роботи, який у скороченому узагальненому вигляді відтворює основний зміст її складових частин (вступу, найменування і змісту розділів чи глав, висновків). Після узгодження плану-проспекту з керівником, автор виконує практичну роботу по реалізації плану.

Розділи (глави, параграфи) роботи повинні за своєю назвою, структурою, змістом відповідати завданням дослідження поставленої проблеми і повністю її розкривати. В них повинні розглядатися методика і техніка дослідження. Кожен розділ (глава) роботи повинен мати свої короткі висновки, які узагальнюють результати дослідження, отримані автором при розробці усіх питань. Усі матеріали, які не є суттєво важливими для розуміння вирішення наукового завдання, виносяться в додатки.

Висновки роботи вміщують у концентрованому вигляді основні результати дослідження та висновки. Найважливішою їх частиною є пропозиції і методичні рекомендації. Якщо вони мають вигляд рекомендованого конкретного документа, розміщеного в додатках, то в заключній частині доцільно дати його опис, обґрунтування доцільності впровадження в практику і гіпотетичну оцінку ефективності. Взагалі заключна частина передбачає наявність узагальненої кінцевої оцінки зробленої роботи. При цьому важливо вказати, в чому полягає її головний зміст, які важливі додаткові наукові результати отримані, які нові наукові завдання постають у зв'язку з проведенням наукового дослідження. В деяких випадках виникає необхідність вказати шляхи продовження досліджуваної теми, форми і методи її подальшого вивчення, а також конкретні завдання, які доведеться вирішувати майбутнім дослідникам у першу чергу.

Список використаних джерел. Перелік використаних джерел, розпочинається з нової сторінки і повинен нараховувати не менше 40 джерел. Бібліографічні описи подають в алфавітному порядку (спочатку література, написана українською та російською мовами, потім – література іноземними (англійською, німецькою та ін. мовами) згідно вимог ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

Список використаних джерел повинен включати 2-3 видання іноземною мовою чи наукові публікації, опубліковані у іноземних виданнях, внесених до наукометричних баз Scopus, Web of Science та ін., опрацьованих здобувачами у ході роботи над дипломною роботою.

Додатки. У додатках подають матеріал, необхідний для повноти пояснювальної записки, але який не може бути розміщений в основній

частині через великий обсяг або спосіб відтворення.

Типи додатків:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- методики;
- опис програм, розроблених при виконанні дипломної роботи;
- додатковий перелік джерел, які можуть викликати інтерес тощо.

Останніми додатками дипломної роботи мають бути подання голові АК, висновки кафедри, керівника роботи, зовнішня рецензія, протокол аналізу звіту подібності.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел. Оформлення дипломної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно і державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки» Структура і правила оформлення».

Текст дипломної роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм); шрифт текстового редактора - Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва - не менше 25 мм, справа - не менше 10 мм, зверху і знизу - не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту - однаковою.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної структурної частини дипломної роботи проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають *арабськими цифрами* без знака №.

Нумерація сторінок дипломної роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому/нижньому куті аркуша без крапки.

Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, аркушах завдання та аркуші змісту номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі «Вступу».

На титульному аркуші зазначають повну назву вищого навчального закладу, випускової кафедри; тему роботи; дані про здобувача освіти, наукового керівника та консультанта, місто та рік подання дипломної роботи до захисту. Скорочення у назвах міністерства/відомства, вищого навчального закладу та теми дипломної роботи не допускаються.

Текст *основної частини* дипломної роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Складові дипломної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК, ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга - номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]).

Наприкінці дипломної роботи наводиться *список використаних джерел*. До цього списку включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис, Загальні вимоги та правила складання». Він прийнятий для уніфікації складання бібліографічного

опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації.

Оформлення допоміжних матеріалів. Допоміжними матеріалами є: *ілюстрації* (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), *формули, таблиці, додатки.*

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Наприклад, Рис. 1.2. другий рисунок першого розділу. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією, відокремлених крапкою.

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці, ілюстрації, розмішені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад «... у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивись», наприклад «див. табл. 3.2».

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядковою номери таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 - перша таблиця другого розділу.

Назву таблиці друкують жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Додатки оформлюються як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток _» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Б». Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку...».

3. ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Підготовка дипломної роботи до захисту та його організація.

До захисту дипломної роботи допускаються здобувачі освіти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Дипломна робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання дипломної роботи.

Науковий керівник надає відгук про дипломну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаних методик; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та ступінь обґрунтованості висновків; недоліки роботи (за наявності).

Дипломна робота на здобуття ОС «магістр» обов'язково повинна мати зовнішню рецензію. Рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі закладів вищої освіти тощо.

Під час рецензування дипломної роботи рекомендується визначити:

- актуальність постановки і розроблення завдань, уміння визначити наукову новизну очікуваних результатів;
- використання наукових методів дослідження;
- уміння аналізувати та інтерпретувати результати досліджень;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;

- участь здобувача вищої освіти у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення/ідеї/методики;
- вміння студента чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформляти його;
- недоліки щодо змістової частини роботи, оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) у екзаменаційній комісії.

Крім того здобувач освіти повинен представити матеріали апробації результатів дослідження дипломної роботи у виступах на наукових конференціях, семінарах або публікації (тези, статті) у наукових виданнях, матеріалах конференцій тощо.

Попередній захист дипломної роботи проходить на випусковій кафедрі. Здобувачі освіти, дипломні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні АК.

Згідно графіку, студентські кваліфікаційні роботи, оформлені відповідно вимог в готовому до захисту вигляді, в електронному вигляді надсилаються на офіційну пошту РДГУ rectorat@rdgu.uar.net для перевірки на наявність академічного плагіату. Звіт системи та висновок експерта направляється адміністратором на електронну пошту кафедри або наукового керівника, що надіслали роботи на перевірку.

РДГУ у освітньому процесі керується системою антиплагіату, рекомендованою для використання Міністерством освіти і науки України «StrikePlagiarism.com», яка з 2002 року активно займається зміною ставлення до академічного плагіату і розробкою технологічних, правових і процедурних контрзаходів. Компанія працює в 20 країнах світу та охоплює понад 500 закладів вищої освіти. За інформацією розробників програми, система виявлення плагіату здатна розпізнавати більше 200 мов. Алгоритм розроблений для запобігання різним типам маніпуляцій з текстом: штучні інтервали, мікропробіли, білі знаки, заміна схожими буквами з іншого алфавіту. Всі спроби маніпуляцій відображаються в звіті подібності. Алгоритм також ідентифікує запозичення в перефразуванні. Антиплагіатна система сама по собі не показує плагіат в тексті. Вона лише надає певну карту із запозиченнями і є допоміжним інструментом для ідентифікації академічного плагіату. Система перевірки формує звіт подібності, що включає 2 коефіцієнти: перший показує запозичення у кількості 5 слів підряд, другий – 25. При недотриманні принципів

академічної доброчесності дипломні роботи здобувачів вищої освіти після доопрацювання направляються на повторне проходження оцінювання.

Захист дипломної роботи. Захист дипломної роботи відбувається публічно на засіданні атестаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Виступ на захисті дипломної роботи повинен бути ретельно підготовленим, не перевищувати за часом 15-20 хв., вміщувати:

- чітко поставлену проблему;
- обґрунтування її актуальності;
- розкриття ступеня її наукової розробки,
- визначення мети і завдань дослідження,
- відомості про структуру роботи;
- виклад зроблених автором узагальнень і висновків.

Рекомендується у процесі виступу використовувати заздалегідь підготовлені *мультимедійні презентації*. Презентація виступу на захисті курсової роботи зазвичай не повинна перевищувати 20 слайдів, але краще вкласти матеріал у 12-15 слайдів (максимум 2 слайди на хвилину промови). Тло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами, які містить програма. Бажано, щоб кольори схем, діаграм, малюнків були яскравішими за тло, а отже краще використовувати світле тло з невеликою кількістю декоративних елементів. Ефекти анімації мають допомагати сприйманню інформації, а не бути самоціллю і не відволікати увагу слухачів від змісту презентації. Бажано не використовувати складних прописних шрифтів, розмір шрифтів має бути не менше, ніж 20-22 pt. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 12-15 рядків тексту.

Презентація виступу повинна містити:

- короткий теоретичний вступ (вказати хто займався досліджуваною проблемою і які підходи вироблені) (1-2 слайди);
- визначення мети та завдань дослідження (1 слайд);
- методи та методики дослідження (1 слайд);
- опис змінних і сталих (1-2 слайди);
- опис результатів дослідження (5-8 слайдів);
- висновки та рекомендації (1-2 слайди).

Здобувач освіти зобов'язаний по суті відповісти на додаткові запитання, які виникли в ході захисту у членів ЕК та присутніх.

Секретар комісії протоколює процедуру захисту.

За результатами публічного захисту дипломної роботи на закритому засіданні ЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і

роботи (враховуючи відгук керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

Оцінювання виконання та захисту дипломних робіт у оцінках ESTS виглядає наступним чином:

Критерії оцінювання дипломних робіт

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
Відмінно (90-100)	Здобувач вищої освіти глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; всебічно проаналізував теоретичні джерела; розробив доцільну методику наукового дослідження; грамотно, послідовно, логічно, докладно виклав зміст роботи, зробив аргументовані висновки; продемонстрував високий рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Під час захисту продемонстрував глибоке і всебічне знання досліджуваної проблеми та володіння культурою усного мовлення.
Дуже добре (82-89)	Здобувач вищої освіти повністю розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував теоретичні джерела; розробив доцільну методику наукового дослідження; грамотно, послідовно, логічно, докладно виклав зміст роботи, зробив аргументовані висновки; продемонстрував високий рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив 2-3 незначні неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував глибоке знання досліджуваної проблеми та володіння культурою усного мовлення. Допустив 2-3 незначні неточності у ході презентації дослідження.

<p>Добре (74-81)</p>	<p>Здобувач вищої освіти достатньо повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував теоретичні джерела; розробив доцільну методику наукового дослідження; грамотно, послідовно, логічно виклав зміст роботи, зробив переважно аргументовані висновки; продемонстрував досить високий рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив 3-4 неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував достатньо повне знання досліджуваної проблеми та володіння культурою усного мовлення. Допустив 3-4 неточності у ході презентації дослідження.</p>
<p>Задовільно (60-73)</p>	<p>Здобувач вищої освіти недостатньо повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував незначну кількість теоретичних джерел; розробив недостатньо доцільну методику наукового дослідження; виклав зміст роботи з порушення логіки, граматичних та стилістичних норм; зробив поверхові висновки; продемонстрував переважно достатній рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив значні неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував поверхове знання досліджуваної проблеми та переважно достатній володіння культурою усного мовлення. Допустив значні неточності у ході презентації дослідження.</p>
<p>Незадовільно (0-59)</p>	<p>Здобувач вищої освіти не розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував незначну кількість теоретичних джерел; розробив недоцільну методику наукового дослідження; виклав зміст роботи зі значними порушеннями логіки, граматичних та стилістичних норм; зробив поверхові висновки; продемонстрував переважно недостатній рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення; допустив суттєві неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував недостатнє знання</p>

	досліджуваної проблеми та переважно недостатній володіння культурою усного мовлення. Допустив суттєві неточності у ході презентації дослідження
--	---

Здобувач вищої освіти має право на оскарження дій адміністрації, педагогічних та науково-педагогічних працівників університету. У випадку незгоди з атестаційною (екзаменаційною) оцінкою здобувач подає апеляцію на ім'я ректора. У заяві вказується суть спірного питання. Апеляція подається після оприлюднення оцінок в одноденний термін з обов'язковим повідомленням завідувача кафедри та декана факультету. Не розглядають апеляції подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання. У випадку надходження апеляційної заяви наказом ректора створюється комісія для її розгляду. Головою комісії призначається проректор з навчально-виховної роботи. До складу комісії входять: декан, завідувач кафедрою, викладач відповідної кафедри, який не є членом екзаменаційної комісії (екзаменатором). Відповідальність за організацію роботи апеляційної комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд апеляційних заяв щодо результатів покладається на голову комісії. Апеляція здобувача вищої освіти розглядається в триденний термін (рахуються робочі дні), як правило, в його присутності на засіданні апеляційної комісії. Під час розгляду апеляції члени комісії проводять співбесіду зі здобувачем вищої освіти на підставі тесту, аркуша усної відповіді або письмової роботи. Додаткове опитування здобувача вищої освіти не допускається. Рішення апеляційної комісії підтверджується підписами її членів та оголошується здобувачу вищої освіти відразу після її засідання. Згідно рішення апеляційної комісії секретар екзаменаційної комісії вносить відповідні зміни до протоколу засідання екзаменаційної комісії.

Список використаних джерел

1. Аршава И. Ф.. Учебно-методическое пособие по подготовке и оформлению курсовых и дипломных работ / И. Ф.Аршава, А.А.Филиппчева. – Днепропетровск : ДНУ, 2004. - 50 с.
2. Ашеро́в А. Т. Подготовка диссертаций. Экспресс-анализ качества /А. Т. Ашеро́в. - Харьков : Кортес - 2001, 2008. - 53 с.
3. Вольшкин В. И. Методология и методика психолого-педагогического исследования / В. И. Вольшкин. – С.-Пб. : СПбУ, 2007. - 152 с.
4. Краевский В. В. Методология педагогики: новый этап: [учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений] / В. В. Краевский, Е. В. Бережнова. – М. : Академия, 2006. - 400с.
5. Методичні рекомендації до написання та оформлення дипломних робіт за спеціальністю «Психологія» / Укладачі: Н. В. Грисенко, О. О. Байер, Е. Л. Носенко, Д. С. Волков, І. Ф. Аршава, І. Г. Батраченко, Є. Т. Коробов. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2012. – 102 с.
6. Моргун В.Ф. Кваліфікаційні наукові роботи з психології: курсова, бакалаврська, магістерська. Методичний посібник для студентів / В.Ф.Моргун, Л.С.Москаленко / за ред. В.Ф.Моргуна. - К.: Вид. Дім «Слово», 2013. - 168 с.
7. Моргун В.Ф. Кваліфікаційні наукові роботи з психології. Методичні поради студентам / В.Ф.Моргун, Л.С.Москаленко // Імідж сучасного педагога. - 2005. - № 5. - С.45-48.
8. Моргун В.Ф. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник / В.Ф.Моргун, І.Г.Тітов. - К.: Вид. Дім «Слово», 2009. - 472 с.
9. Музика О. Л. Курсові роботи з психології: [навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів] / О. Л. Музика.. - К. : Освіта України, 2009. – 104 с.
10. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. - 2011. - № 9-10. - С. 9 - 17.
11. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: методичні поради / авт.-упор.: Л. А. Пономаренко. - К. : Толока, 2005. - 80 с.

**Зразок
оформлення титульної сторінки дипломної роботи на здобуття
освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 053 Психологія**

Рівненський державний гуманітарний університет

Інститут психології та педагогіки РДГУ Психолого-природничий факультет

Кафедра загальної психології та психодіагностики

ДИПЛОМНА РОБОТА
Освітній ступінь «Магістр»

НА ТЕМУ:

**«Психолого-педагогічні засади розвитку моральних форм поведінки дітей
дошкільного віку»**

Виконала: здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти за ОП «Психологія»
зі спеціальності 053 Психологія
курсу II групи М(П)-61
Петрук Олена Іванівна

Керівник к.психол.н., доц. Савчук О.М.

Рецензент: к.психол.н., доц. Прохорова Т.І.

Рівне, 2021 р.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Книги

Однотомний документ

Один автор

1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV-V ст. ; № 14).
2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – Київ : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).

Два автори

1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1).
2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – Київ : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).

Три автори

1. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині : навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – Київ : Вища школа, 2003. – 350 с.
2. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, А. Т.Федоренко. – Київ : Знання, 2006. – 447с.

Чотири автори

1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – Київ : Укراгропромпродуктивність, 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).
2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздев, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П.

Рогач, М. М. Сердюк. – Київ : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).

П'ять і більше авторів

1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Лущикіна І. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Харьков : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.
2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – Київ : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн. ; кн. 13).

Без автора

1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу).
2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упоряд., прим. В. О. Шевчук]. – Київ : Грамота, 2007. – 638, [1] с.
3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ – початку ХХ століття : [антологія] / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с.

Багатотомний документ

Багаторівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с. ; т. 2 : Особлива частина. – 2005. – 624 с.

Однорівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – 2 т.

Бібліографічний опис окремого тому багатотомного видання

Багаторівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с.

Однорівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. Т. 1 : Загальна частина / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004. – 583 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11-13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.
2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – Київ : ІСОА, 2002. – 147 с.
3. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6-9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Троценко. – Київ : Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559-956, XIII, [2] с. – (Ресурс 2000).

Препринти

1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН України, Нац. науч. центр "Харьков. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).
2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Словники

1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Харків : Халімон, 2006. – 175, [1] с.
2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – Київ : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.

Атласи

1. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с.
2. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Харків : Ранок, 2005. – 96 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – Київ : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).

Стандарти

1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006–01–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).
2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005–04–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).

Каталоги

1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с.
2. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Університ. кн., 2003?]. – 11 с.

Бібліографічні показники

1. Куц О. С. Бібліографічний показник та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.
2. Систематизований показник матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Кириш Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Дисертації

1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – Київ, 2005. – 276 с.
2. Іванова К. Ю. Господарсько-правове регулювання договірних зобов'язань інноваційного характеру : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Іванова Ксенія Юріївна ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого" ; наук. кер. Атаманова Ю. Є. – Харків, 2012. – 202 с.

Автореферати дисертацій

1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук.

ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 "Технологія машинобудування" / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.

2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 "Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології" / Нгуен Ші Данг. – Київ, 2007. – 20 с.

Авторські свідоцтва

А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J15/00. Устройство для захвата неориентованих деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25-08.

Аналітичний опис

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15-18, 35-38.

2. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39-61.

3. Ярошенко Т. О. Електронний журнал у дзеркалі публікацій у професійній пресі / Тетяна Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 5. – С. 29-32.

4. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.

5. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245-291.

6. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3–5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Харьков, 2007. – С. 33.

Електронні ресурси

Локальний доступ

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р.

Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.

2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – КИЇВ :CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу

1. Нормативні акти України [Електронний ресурс] // Кадрове діловодство : довідник роботодавця / І. Б. Єрмаков. – 3-тє вид., доп. – Електрон. дані та прогр. – Київ : Бізнес Сисеми, 2005. – 1 електронний опт. диск (CD-ROM): кол. : 12 см. – Системні вимоги: Microsoft Windiws 95/98/2000/XP ; 128 Mb RAM ; SVGA (1024 ×768). – Назва з екрана. – Відом. про вид. з буклету.

Віддалений доступ

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Web-сайт)

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua (дата звернення 30.03.2015) – Назва з екрана.

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Бібліографічна база даних)

1. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс] : [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НІБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Інтернет-портал)

1. Ukr.net [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Київ : Український Інтернет холдинг ТОВ "Укрнет", 1998-2015]. – Режим доступу: www.ukr.net (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з електронного журналу

1. Івахненко С. В. Особливості фінансового контролінгу в стратегічному управлінні страховою компанією [Електронний ресурс] / С. В. Івахненко // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання. – Електронні дані. – [Дніпропетровськ : Дніпропетров. держ. аграрний ун-т : ТОВ "ДКС Центр", 2012]. – № 7. – Режим доступу: www.economy.nayka.com.ua (дата звернення 13.06.2013 р.). – Назва з екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з Web-сайту

1. Umland A. Nichtideologische Motivationen der "Swoboda"-Wähler : Hypothesen zum Elektorat der ukrainischen radikalen Nationalisten bei den Parlamentswahlen vom Oktober 2012 [Electronic resource] / Andreas Umland // Ukraine-Analysen. – Electronic data. – [Bremen : Universität Bremen und der Deutschen Gesellschaft für Osteuropakunde, 2012]. – № 109. – P. 8-9. – Mode of access: World Wide Web: ukraine-nachrichten.de/nichtideologische-motivationen-swoboda-w%C3%A4hler_3682_meinungen-analysen (viewed on June 13, 2013). – Title from the screen.